

عنوان مقاله:

تأثیر صنعت های ادبی در ایجاد نقش های متفاوت کلمات در جمله

محل انتشار:

کنگره بین المللی زبان و ادبیات (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 10

نویسنده:

بهروز بامدادی - استادیار گروه علوم انسانی دانشگاه فرهنگیان، تبریز، ایران

خلاصه مقاله:

بر اساس یک اصل و قرارداد یا باور مربوط به دستور زبان، هر کلمه در یک جمله، فقط باید یک نقش دستوری داشته باشد. این باور در تعلیمات دستور زبان برای دانش آموزان و دانشجویان دایما تکرار می شود. در نحو فارسی هر اسم در جمله، میتواند تنها یکی از نقش ها یا حالت های هشتگانه را داشته باشد. (وزین پور، 1370) و همه ی تلاشهای دانشآموزان، دانشجویان و محققان دستور زبان بر این مطلب اختصاص یافته است که نقش واحد دستوری کلمات را در جمله بیابند و رویهمان یک نقش بحث کنند ولی گاهی موقعیتهایی در جمله پیش میآید که یک کلمه میتواند بیش از یک نقش دستوری بپذیرد. برخی از صنعت های ادبی از دلایل اصلی پیدایش چنین موقعیتی هستند. که تاکنون به این بحث دستوری توجه جدی نشده است. اغلب افراد خصوصا محققان، بحث دستور زبان را از بحث صنایع ادبی جدا میکنند و گمان میکنند که این دومی بحث هیچ تداخل و ارتباطی با هم ندارند. در حالی که به گمان نگارنده ی این مقاله، بحث دستور زبان و صنایع ادبی با هم ارتباط نزدیک دارند. به نظرم هر جا نویسنده و شاعر با بهره مندی از صنایع ادبی، در صد توسع معنی و مفهوم متن باشد؛ یکی از اولین نتایج این کار، تأثیر بر نقش دستوری کلمات است که با دقت کردن به آسانی این موضوع رامی توان دریافت. تأثیر برخی از صنایع ادبی مثل محتمل الضدین و ایهام بر ایجاد نقشهای دستوری دوگانه بیشتر است؛ یعنی یک کلمه، هم زمان میتواند دو نقش متفاوت یا متباین بپذیرد. در این مقاله سعی شده است موضوع نقش های دستوری متفاوت یا متباین یک کلمه در جمله یا مصرع، با توضیح مفاهیم و ایهام بیت ها و آوردن مثال های متعدد، اثبات شود

کلمات کلیدی:

نقش دستوری دوگانه ایهام ارتباط صنعت ادبی و دستور زبان- توجیه یا محتمل الضدین

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/581720>

